

ע"פ 448/14 - המערעתה בע"פ, 448/14, המשפטה בע"פ
; מדינת ישראל נגד המשפט בע"פ 448/14, המערער בע"פ
; ליאור אוזלאי : 462/14

בבית המשפט העליון בשבתו בית משפט לעורוים פליליים

ע"פ 448/14
ע"פ 462/14

לפני:
כבד השופט ח' מלצר
כבד השופט י' עמיית
כבד השופט צ' זילברטל

מדינת ישראל 448/14
המערעתה בע"פ
; המשפטה בע"פ 462/14

נ ג ד

ליאור אוזלאי 448/14
המשפט בע"פ
; המערער בע"פ 462/14

עורוים על גזר דיןו של בית המשפט המחוזי בירושלים
בת"פ 12-07-26865 שניתן ביום 4.12.2013 על ידי
כב' השופט י' נעם

כ"ד בחשון התשע"ה (17.11.14)

תאריך הישיבה:

עו"ד קרן רוט 448/14
המערעתה בע"פ
; המשפטה בע"פ 462/14

עמוד 1

פסק דין

השופט צ' זילברטל:

ערעורים על גזר דין מיום 4.12.2013 של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופט י' נעם) בת"פ .26865-07-12

1. נגד המשב בע"פ 448/14 (להלן: המשב; המערערת בערעור זה והמשבה בע"פ 462/14 תcona להלן: המערערת) הוגש כתוב אישום, אשר תוכן בהמשך במסגרת הסדר טיעון שנערך בין הצדדים, במסגרתו יוחסה לו עבירה של חבלה בכונה מחמורה לפי סעיף 329(א) לחוק העונשין, תש"ז-1977 (להלן: החוק) וUBEIRA של חבלה חמורה בנסיבות חמורות לפי סעיף 333 בצוירוף סעיף 335(א)(1) לחוק. על-פי המתואר בכתב האישום, המשב הוא אחיו של מנהל מלון "ג'רוזלם אין" בירושלים (להלן: המלון), בו הועסק המשב בזמן האירוע נשוא כתב האישום. ביום 29.6.2012 התפרע המשב בפאב הנמצא בסמיכות למלאן בשל סכסוך קודם בין בעל המקום, מתן ברוכים (להלן: המתלון 1) וRON נרגאון (להלן: המתלון 2). בעקבות זאת, התגלו ויכוח שככל גם עימות פיזי בין הצדדים, במסגרתו הוכה המשב. בהמשך לאירוע, נכנס המשב למלאן והציגו בשני סכינים. באותו מפתח המלון, רץ המשב לעבר המתלון 2 וذكر אותו בראשו. משחיח המתלון 1 במתחש, הדף את המשב בבעיטה ורחקו מחבשו. תוך כדי כך דקר המשב גם את המתלון 1 בבית החזה. כתוצאה מהתקיפה נגרם למTELON 1 פצע דקירה עמוק בבית החזה, אשר הביא לאשפוזו למשך שלושה ימים. למTELON 2 נגרם חתק בראשו אשר הצריך טיפול רפואי, תשעה ס"מ אורכו וכשני ס"מ עומקו.

2. ביום 11.4.2013 הורשע המשב, על-יסוד הודהתו, במיחס לו בכתב האישום המתוקן. בטרם מתן גזר הדין, הוגש לבית המשפט תסaurus בעניינו של המשב. מהتسaurus עולה, בין היתר, כי המשב, יליד 1990, בעל עבר פלילי בעבורות רכוש, נשר מסגירת הלימודים לאחר 10 שנות לימוד ומازע עובד בעבודות שונות כדי לסייע בפרנסת משפחתו. נאמר כי המשב נוטל אחריות על מעשיו, אך מצלה לראות רק באופן חלקית את התוקפנות הגלומה בהם, בעודו משליך התנהלותו על המתלוונים. צוין, כי בעקבות מצוקתו שנבעה מהתנאי המעצר, פנה המשב לטיפול פסיכולוגי. שירות המבחן העיריך כי קיים סיכון ביןוי למעורבות חוזרת בעבורות אלימות. ואולם, בשל הנתונים המבוססים קיומו של סיכון לשיקום המשב, ובهم גילו הצעיר, תמיכת משפחתו, תפקידו התעסוקתי הייציב וכוכנותו לטיפול, הומלץ על עונש מאסר שרואה בעבודות שירות, בלבד העמדה במחבן. צוין, כי בפני בית המשפט עמדו גם חוות דעת פסיכיאטרית מטעם המשב, במסגרתה נאמר כי המשב סובל מתקנים פוטו-טריאומטיים עקב חוויה קשה בילדותו אשר עברה "החיאה מחדש" בעת ביצוע העבירה ולאחריה, וכי ככל שיטול עליו עונש מאסר בפועל, הסיכויים להישנות מעשי אלימות מצדיו בעתיד יהיו "עצומים".

3. ביום 12.12.2013 ניתן גזר דין של המשיב. בית המשפט עמד על הצורך לנ��וט יד תקיפה בענישה בגין מעשים כדוגמת מעשי המשיב, וזאת נוכח "גע הסכינאות" הפותש בחבירה. נקבע, כי ככל העונש ההולם בגין גרים חבלה חמורה באמצעות סיכון הוא מאסר בפועל. צוין כי נסיבות ביצוע העבירות ותוצאתיהן מחייבות מאסר ממושך, שכן מדובר במעשים חמורים במסגרת נזקרו המתלוננים באבירים רגיסטים וחינויים, דקירות אשר הסבו להם חבלות. נוכח הדבר במעשים חמורים במסגרת נזקרו המתלוננים באבירים רגיסטים וחינויים, דקירות אשר הסבו להם חבלות. נוכח הדבר, קבע בית המשפט כי מתוך הענישה הכלול בגין שתי העבירות נע בין שנתיים וחצי לשש שנים מאסר. באשר לגזרת עונשו של המשיב בתוככי המתחם, נתן בית המשפט משקל לחומרה להערכת הסיכון הנשקף מן המשיב שהובאה בתסקיר ולהערכת הסיכויים להישנות התנהגות אלימה בתנאי מצוקה, כפי שנלמדה מחוות דעת הפסיכיאטר. מנגד, ניתן משקל לקויה להודאת המשיב בביצוע העבירות ולחרתה שהביע; לסיכוי השיקום שהזוכרו בתסקיר; כאמור בחווות הדעת הפסיכיאטרית מטעמו ולנסיבותיו האישיות הקשות. נוכח מכלול שיקולים אלו נקבע כי יש להעמיד את עונשו של המשיב ברף התחתון של מתוך הענישה. בהתאם, גזר בית המשפט על המשיב 30 חודשים מאסר בפועל; שישה חודשים מאסר על-תנאי; ופיצוי לכל אחד מהמתלוננים בסכום של 20,000 ש"ח.

clfpi גזר הדין הוגשו שני העורורים שבפנינו.

4. לטענת המערערת, העונש שהוטל על המשיב איינו הולם את חומרת המעשים וחורג לכאן ממדיניות הענישה הנוגגת בעבירות אלימות קשות המתבצעות תוך שימוש בנשק קר. זאת בשים לב לנסיבות המעשים, ובهنן, בין היתר, דקירות באבירים חינויים ופעולתו המתוכננת של המשיב. לחיזוק טענתה מפני המערערת לפטיקתו של בית משפט זה, המדגישה את הצורך במיגור תופעת האלים ו"גע הסכינאות" באמצעות החמרת רמת הענישה. כמו כן, מנגה המערערת על מתוך הענישה שנקבע בעניינו של המשיב, תוך הדגשת העונש המרבי הקבוע בחוק בעבירות אלו, המהווה אינדיקציה למידיניות הענישה הרואה לגישתו של המחוקק, ואת הפגיעה הקשה של עבירות אלימות מעין אלו בערכיהם בסיסיים.

5. מנגד, לטענת המשיב הרף התחתון של מתוך הענישה שנקבע על-ידי בית המשפט המוחזק חמור יתר-על-המידה, ומבטא התעלמות מכך שהמעערער הוכה על-ידי המתלוננים בתכווף לתפקידו לפני מעשה הדקירה, דבר המהווה התגרות מצד; מהיעדר התכנון שבמעשין; מחוסר יכולת השליטה העצמית של המשיב בנסיבות המקירה נוכח התסמים הפסיכיאטריאומטיים מהם הוא סובל; ומהפגיעה הקלה וחסית שנגרמו בפועל למתלוננים. כמו כן, לשיטת המשיב, היה על בית המשפט לסתות לכאן מתוך הענישה שנקבע, נוכח שיקולי שיקום.

6. במסגרת הדיון בעורור הוגש תסקיר משלים. מהتسkidר עולה כי המשיב, שהחל בריצוי עונשו, משקיע את עיקר מאמציו בהתמודדות עם מאסרו, תוך הימנעות מבחינה עמוקה של התנהלותו האלימה. בהקשר זה אף צוין כי עם תחילת ריצוי עונשו, סיים המשיב את הטיפול הפסיכיאטרי בו החל עובר למאסרו. בשקללו את נתוני הסיכון והסיכון בעניינו של המשיב, העירק שירות המבחן כי הסיכון הנשקף ממנו נותרBINONI. שירות המבחן המליץ להסתפק בעונש שנוצר בבית משפט כאמור ולא להחמיר; ואולם, ללא השתלבות המשיב בטיפול לשם בჩינת דפוסי התנהגותו לצורך הפחתת הסיכון העתידי הנשקף ממנו, קיים קושי להמליץ על קיצור מאסרו. כמו כן צוין, כי בדיון שהתקיימים בפנינו הובא לידייתנו כי טרם שולמו סכומי הפיצויים שנפסקו לטבות המתלוננים. בא-כוח המשיב טען כי פנה למרכז לגבית קנסות וטרם התקבלה תשובה.

7. לאחר העיון בערעורים, שמיית טענות הצדדים וצפיה בתייעוד האירוע שהונצח בצלמות האבטחה שהוצבו במקום, הגעתו לכלל מסקנה כי דין שני הערעורים להידחות. הלכה ידועה היא, כי אין תפוקידה של ערכאת הערעור לאחר חדש עונשו של נאשם, כי אם עליה לבחון האם נפלת שגגה בשיקולי הרכאה הדינית בכל הנוגע לקביעת העונש (ר"ע 152/84 מדינת ישראל נ' קרייף, פ"ד לז(4) 839 (1984)). על-כן, התערבות ערכאת הערעור בחומרת העונש תעשה במקרים בלבד של סטייה מדיניות הענישה הרואיה או שנפלת טעות מהותית בגין הדיון (ע"פ 7750/13 אסולין נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (16.11.2014), והאסמכתאות המפורטות שם).

8. בהתאם לאמות מידת אלה, הקובעות גדרי התערבות מצומצמים, מצאתי כי אין מקום בנסיבות המקירה דנא להחמיר בעונשו של המשיב ובוואדי שאין מקום להקל בו. אולם, העונש שהוטל על המשיב מקל באופן משמעותי ביחס לחומרת מעשיו ונסיבות המקירה, ואולם הוא אינו בלתי סביר בהתחשב מכלול השיקולים, ובפרטabisレב גלו הצער של המשיב, לשיכוי השיקום בעניינו ולכך כי זהו מסטרו הראשון. לפיכך, המקירה דנא אינו נמנה עם אותם מקרים המצדיקים התערבות, מה גם שמליא ערכאת הערעור אינה ממצה את הדיון עם הנאשם. משנקבע כי העונש שגורלה הערכאה הדינית מצוי בתחום הסבירות, אין מקום להתערב בו גם אם נפלת טעות בקביעת מתחם הענישה ההולם על-ידי הרכאה הדינית (ע"פ 5316/13 מסאלחה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.12.2013)).

9. יוטעם, כי אין בקביעתי כדי להפחית מחומרת מעשיו של המשיב. למעשה המשיב נודעת חומרה מופלת, ולא אחת עמד בית משפט זה על הצורך למגר את תופעת "תת-תרבות הסיכון" שהרימה ראה ופשטה במוחוזתינו (ע"פ 8912/84 מדינת ישראל נ' טל, פסקה 11 (13.2.2014), והאסמכתאות המופיעות שם). בגין עניין של מה בכאן, מיהר המשיב להציג בסכינים ולנעוץ אותן בחזהו של מתلون 1 ובראשו של מתلون 2 - אירוע אשר היה עשוי במקרה בתוצאות חמורות פי כמה ואף קטלניות. אכן, קדמה למעשה זה התגרות של ממש, אך אין להגיד את התנהלות המשיב כמעשה ספונטני לא מתוכנן, שכן לאחר אותה התגרות הוא פנה למלאן והציג בשני סכינים. כפי שהובהר, אכן העונש שנגזר על המשיב מקל למדי, אך עם זאת, בהתחשב מכלול הנסיבות, אינו נמנה על המקרים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור.

סוף דבר, דין שני הערעורים להידחות.

ניתן היום, ב' בכסלו התשע"ה (24.11.2014).

